

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/34/2024
Identifikačné číslo spisu: 1119010700
Dátum vydania rozhodnutia: 09.12.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Klemanič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1119010700.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Klemaniča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom 9 decembra 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného U.. U. X. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 6T/53/2019, z 9. októbra 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/4/2021, z 11. marca 2021

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného U.. U. X. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 6T/53/2019, z 9. októbra 2020 bol obvinený U.. U. X. uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že: dňa 21.06.2018 v čase o 21:45 hod. v V. v smere z M. O. na U. ulicu viedol osobné motorové vozidlo zn. Renault Megane, EČ: V.-XXXLP, aj napriek tomu, že vedel, že mu bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 3T/128/2016 zo dňa 06.06.2017, právoplatným dňa 21.09.2017, uložený okrem iného aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 3 roky s dobou plynutia od 21.09.2017. Za to bol obvinenému U.. U. X. podľa § 348 ods. 1, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov; pričom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona mu zároveň uložil súhrnný trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 5 rokov a podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súčasne zrušil výroky o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 0T/148/2018, zo dňa 8. októbra 2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného rozhodol uznesením, sp. zn. 4To/4/2021, z 11. marca 2021 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného

zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu podal obvinený U. U. X. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jaromíra Šmátrala, PhD. dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] a § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku [proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„Ja, U. U. X.Á. podávam dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), k) Trestného poriadku (ďalej len 'TP') z dôvodu, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I. v spojení s uznesením o zamietnutí môjho odvolania Krajským súdom v Bratislave je založené na dôkazoch, ktoré neboli OČTK a následne súdom vykonané zákonným spôsobom v súvislosti s porušením môjho práva na obhajobu.

Porušeniu relevantných právnych noriem o dokazovaní predchádzal postup príslušných orgánov Policajného zboru, ktoré pred opätovným obvinením mojej osobe, vykonali a získali 'dôkaz rekogníciou' proti mojej osobe v rozpore so zákonom ustanovenými podmienkami a spôsobom porušujúcim zákon.

Dňa 26.6.2018 bolo mojej osobe vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 TP pod sp. zn. ORP-756/SMS-BI-2018.

Dňa 20.7.2018 dozorový prokurátor ako dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom konaní v zmysle § 230 ods. 2 písm. e) TP predmetné uznesenie o vznesení obvinenia pod sp. zn. ORP-756/SMS-BI-2018 zrušil ako nezákonné.

Dňa 18.10.2018 som bol telefonicky kontaktovaný políciou, či by som sa dostavil na druhý deň 19.10.2018 na políciu ako svedok, bez udania akejkoľvek inej informácie, o aký úkon malo ísť.

Dňa 19.10.2018 som sa dostavil na Obvodné oddelenie Policajného zboru Staré mesto - stred, Štúrova 15, bol mi odobratý doklad totožnosti a bol som eskortovaný na Obvodné oddelenie PZ, Sasinkova ulica, kde sa ku mne začali bez vysvetlenia správať ako ku podozrivej osobe. Bez akéhokoľvek vysvetlenia dôvodu a poučenia ma vyzvali, že sa mám zúčastniť rekognície, nie už ako svedok, ktorý bude opoznávať, ale ako osoba, ktorá bude opoznávaná.

Po úvodnom správaní sa policajtov k mojej osobe som dostal strach a odmietol som sa zúčastniť tohto úkonu ako opoznávaná osoba aj z dôvodu, že som ani nebol oboznámený, o aký trestný čin sa jedná. Následne ma začali nútiť k rekognícii a vyhrážali sa mi poriadkovou pokutou 50,- €, ktorú mi aj uložili a musel som ju aj zaplatiť.

Rekognícia je neopakovateľný právny úkon, ale odložiteľný a nič polícii nebránilo ma riadne predviesť, poučiť, možnosť sa dostaviť s advokátom, čiže tento úkon odložiť a dodržať zákonný postup bez vyvíjania nátlaku na moju osobu pod hrozbou poriadkovej pokuty.

Nestotožňujem sa s alibistickým odôvodnením Okresného súdu Bratislava I., že som nepredložil dôkaz o tom, že som auto neriadil, keď dôkazové bremeno vždy spočíva na strane obžaloby.

Iba rekognícia vykonaná po obvinení môže byť použitá ako zákonný dôkaz pred súdom. OČTK nič nebránilo vykonať rekogníciu až po mojom obvinení.

Počas priebehu celého konania pred súdom sa sudca vôbec nevyjadril k zákonnosti - nezákonnosti vykonanej rekognície. Ani Krajský súd v Bratislave sa nijakým spôsobom nevyjadril k (ne)zákonnosti takto vykonanej rekognície a ani k opätovnému nedôvodnému obvineniu bez akejkoľvek dôkaznej zmeny v neprospech mojej osoby oproti pôvodnému obvineniu, ktoré dozorový prokurátor zrušil ako nezákonné.

Po zrušení obvinenia z dôvodu nezákonnosti (20.7.2018), na jednej strane boli vypočutí v procesnom postavení svedkov (neobjektívnych) policajti, a to dňa 10.10.2018 a 19.12.2018, ktorí svojou výpoveďou neposilnili dôkaznú situáciu, na druhej strane nikdy nebol v predmetnej trestnej veci predvolaný a vypočutý majiteľ vozidla C.. L. X.. Takýto postup OČTK považujem za procesne nesprávny a nezákonný.

Výpoveď svedka pred obvinením nepostačuje na vznesenie obvinenia konkrétnej osobe (podľa § 206 TP) a je nepoužiteľný ako nezákonný dôkaz a nemal by sa nachádzať ani v spise.

Výpoveď takého svedka by sa mala zopakovať po obvinení konkrétnej osoby, aby boli obvinenej osobe splnené reálne (nie iluzórne) práva na obhajobu vyplývajúce z Ústavy SR.

Už pri prvom obvinení (zrušenom prokurátorom), OČTK mali na základe podanej sťažnosti proti obvineniu zo dňa 26.7.2018 vedomosť, že mám v tejto trestnej veci zvoleného obhajcu JUDr. Zoboka, ktorý tak ako ani ja nebol vyrozumený o žiadnom úkone, či rekognícii alebo výsluchu policajtov v procesnom postavení svedkov.

Dňa 21.12.2018 mi bolo opätovne vznesené obvinenie podľa § 206 TP pod sp. zn. ORP 756-BI-2018.

Oproti prvotnému nezákonnému obvineniu neboli produkované také relevantné priame alebo nepriame dôkazy podporujúce výpoveď jedného svedka - policajta, v dôsledku čoho spáchanie trestného skutku obvineným zostalo v rovine vážnych pochybností, ktoré neboli rozptýlené žiadnym relevantným dôkazom.

Všetky listinné dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní k tomuto skutku sa týkali okolností, ktoré nijak nesúviseli s vyšetrovaným trestným činom a nesúvisiacich okolností, ale nie identity vodiča.

Samotná rekognícia (opoznanie z fotodokumentácie) je spochybnená už prvým úradným záznamom zo zásahu a výpoveďou svedka - policajta, ktorý vypovedal, že: '....do systému SOITRON naťukal údaje z vodičského preukazu, ktorý im predložil meno a priezvisko a dátum narodenia.' Taktiež dodal, že aj po zadaní údajov do systému SOITRON sa objaví niekoľko fotografií vodiča, pričom zistil, že vozidlo viedla totožná osoba s tou, ktorá bola na fotografii. Pamätal si aj meno, ktoré bolo na doklade, ale to aj z dôvodu, že sa v tejto veci zúčastnil viacerých úkonov, pričom išlo o pána X..'

Takýto svedok, ktorý mal k dispozícii môj doklad s fotografiou, nemal inú možnosť, ako moju osobu označiť ako vodiča a mal motiváciu klamať z dôvodu možného disciplinárneho potrestania, krátenia finančného ohodnotenia z neschopnosti si plniť svoje pracovné povinnosti. Akákoľvek rekognícia by bola neobjektívna.

Dôkaz získaný neprocesnou formou, ako tomu bolo aj v danom prípade, alebo dokonca protizákonne (napr. donútením), nemôže byť použitý pre rozhodnutie. Z tohto dôvodu sa kladie dôraz na procesné zabezpečenie vykonávaných dôkazov.

Dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu.

Postup pri vykonávaní rekognície pred obvinením, nespĺnenie podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 126 ods. 1 a ods. 3 TP, ktorý uplatnil príslušný orgán Policajného zboru, je pri priaznivejšom hodnotení, obchádzaním zákona.

Výklad každej právnej normy (právneho predpisu) musí byť konformný s Ústavou SR ako základným zákonom štátu a najvyššou právnou silou. Vo veci obvineného však taký výklad § 206 ods. 1 TP vyšetrovateľom PZ učený nebol, nakoľko vyšetrovateľ PZ vznesol proti obvinenému obvinenie aj napriek tomu, že nebola naplnená normatívna požiadavka podľa § 206 ods. 1 TP, existencie odôvodneného záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba - teda obvinený, nakoľko pre prijatie takéhoto záveru neexistovali procesne použiteľné dôkazy, ktoré by boli vykonané pred vznesením obvinenia zákonným spôsobom.

Tiež je potrebné poukázať na závažnú chybu sudcu Okresného súdu Bratislava, týkajúcu sa predvolania a vypočúvania svedkov - dvoch policajtov pred súdom.

Po výpovedi prvého svedka - policajta, urobil pojednávajúci sudca 1 hodinovú prestávku na obed a nechal druhého svedka - policajta (kolegu) 1 hodinu spolu s prvým svedkom - policajtom, ktorý už vypovedal.

Aj napriek rozporom vo výpovediach obidvoch svedkov - policajtov a rozporom s výpoveďami z prípravného konania, je s určitosťou viac ako jasné, že prvý svedok - policajt informoval druhého svedka - policajta, čo a aké otázky boli prejednávané v súdnej sieni.

Zákon jasne stanovuje, že svedok nemá mať informáciu, ako vypovedali svedkovia pred ním a nesmie mať ani informáciu, čo sa deje v súdnej sieni. Ak nasledujúci druhý svedok vie, čo vypovedal prvý svedok pred ním, tak mám za to, že je to ovplyvňovanie svedka, z čoho vyplýva neobjektívnosť výpovede svedka.

Sudca Okresného súdu Bratislava I. na hlavnom pojednávaní na túto námietku zo strany môjho obhajcu vôbec nereagoval a ani sa ňou nezaoberal, de facto ju ignoroval.

Všetky horeuvedené skutočnosti, bez relevantnej právnej pochybnosti, tieto okolnosti predstavujú relevantnú, podstatnú, významnú a veci sa týkajúcu okolnosť, na ktorú je súd povinný dať konkrétnu odpoveď, formulovanú dostatočne jasným a presným spôsobom. Ak tak súd neurobí, jeho rozhodnutie nie je v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Zároveň také súdne rozhodnutie porušuje aj základné právo na

súdnu ochranu, zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Okresný súd Bratislava I. ako aj Krajský súd v Bratislave, ktoré sa s argumentami U. U. X. mali vysporiadať tak, aby ich rozhodnutie bolo jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne, sa vyhli akémukoľvek výkladu nejasností v zákonnosti získania, vykonania a obsahu dôkazového materiálu, ktorý predložil Policajný zbor. V skutočnosti iba takto sa Okresnému súdu a Krajskému súdu podarilo vyvolať zdanie, že svoje rozhodnutia zakladajú na dôkazoch.

Záverom dávam do pozornosti aj skutočnosť, ktorou sa Krajský súd v Bratislave vôbec nezaoberal, a to alternatívnym návrhom, aby Krajský súd v Bratislave zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k Trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava I., zo dňa 08.10.2018, sp. zn. OT/148/2018, kde sme poukázali predovšetkým na odsúdenie Okresného súdu Košice - okolie, zo dňa 21.11.2018, sp. zn. 5T/57/2018, kde mi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov nepodmienečne, ktorý v súčasnosti vykonávam v maximálnom stupni stráženia a akýkoľvek iný trest nezodpovedá účelu trestu.“

Obvinený U. U. X.Á. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„Dovolanie odsúdeného považujem za nedôvodné, som toho názoru, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave je zákonný, vecne správny a dôvodný, pričom neboli porušené ustanovenia o konaní, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo.

Vo vzťahu k dovolacím námietkam odsúdeného podotýkam, že zákonnosťou a použiteľnosťou vykonanej rekognície, ako aj hodnotením svedeckých výpovedí príslušníkov Policajného zboru sa vyčerpávajúco zaoberal tak Okresný súd Bratislava I, ako i Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní. Napokon, argumentácia odsúdeného uvádzaná v podanom dovolaní sa de facto zhoduje s argumentáciou použitou v odôvodnení odvolania z 07.12.2020. Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 11.03.2021, odvolacia námietka obhajoby neobstojí, keďže rekognícia in natura sa neuskutočnila z dôvodu, že odsúdený sa odmietol podrobiť tomuto úkonu. Odvolací súd rovnako konštatoval, že obrana odsúdeného sa javí ako nelogická, neakceptovateľná a v príkrom rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. Odsúdenému nič nebránilo podrobiť sa rekognícii in natura, keďže zo strany zasahujúcich príslušníkov Policajného zboru nebol zadokumentovaný žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by mali v úmysle odsúdeného krivo usvedčiť (opoznať). Vo vzťahu k odsúdeným označeným dovolacím dôvodom mám za to, že tieto v dotknutej trestnej veci nie sú prítomné.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tento možno konštatovať len za predpokladu, že právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom. V predmetnej trestnej veci to bol práve odsúdený, kto zmaril realizáciu rekognície in natura (teda sa nejedná o prípad, kedy by sa odsúdený takého úkonu dožadoval, ale nebolo mu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu vyhovené). Sú to práve orgány činné v trestnom konaní, ktoré v prípravnom konaní rozhodujú, aké úkony, a v ktorom štádiu trestného konania budú realizované. Uvedené nezávisí od vôle podozrivej, resp. obvinenej osoby. Ako správne uviedol prokurátor v uznesení z 11.12.2018, ktorým zamietol sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu policajta o uložení poriadkovej pokuty, rekognícia je prostriedok, ktorý významne prispieva k potrestaniu páchatelov trestných činov, okrem iného však plní aj účel vylúčenia nevinných osôb z podozrenia zo spáchania trestného činu. Poznávaná osoba je povinná strpieť vykonanie rekognície a môže byť k tomuto úkonu donútená prípustnými opatreniami vrátane poriadkovej pokuty. Odsúdený nepoprel neuposlúchnutie výziev policajta a vlastnoručne podpísal každú stranu zápisnice o rekognícii, čím vyjadril súhlas s jej obsahom. Odsúdený v čase realizácie rekognície nedisponoval procesným postavením obvineného, pričom zo zápisnice nevyplýva, že by odsúdený trval na osobnej prítomnosti svojho advokáta. Napokon, aj keby odsúdený na prítomnosti advokáta trval, nemôže sa jednať o zásadné porušenie práva na obhajobu, nakoľko nie je v dispozícii opoznávanej osoby ovplyvniť, či bude opoznávajúcou osobou spoznaná alebo nie. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku uvádzam, že k totožnej námietke odsúdeného sa vyčerpávajúco vyjadril Krajský súd v Bratislave v rámci odvolacieho konania. Nad rámec tam vyjadrených záverov len podotýkam, že nie je pravdou, ako namieta odsúdený v

podanom dovolaní, že rekogníciu možno zákonným spôsobom vykonať len po vznesení obvinenia. Skutočnosť, že rekognícia bola vykonaná na podklade fotoalbumu a nie in natura, ide na vrub odsúdeného. Zároveň sa ale jednoznačne jedná o zákonne vykonaný dôkaz, pričom v priebehu trestného konania neboli zadokumentované žiadne také skutočnosti, ktoré by relevantným spôsobom spochybňovali výsledok rekognície a postup pri jej realizácii. Také dôkazy nepredložil ani odsúdený. Naopak, svedkovia na hlavnom pojednávaní potvrdili opoznanie odsúdeného. Čo sa týka samotnej realizácie svedeckých výpovedí na hlavnom pojednávaní, ktorú odsúdený v podanom dovolaní namieta, zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nevyplýva, že by obhajca odsúdeného vzniesol námietku voči súdom zvolenému postupu, teda že medzi jednotlivými svedeckými výpoveďami prerušil hlavné pojednávanie za účelom obednej prestávky. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku odsúdený neuviedol žiadne skutočnosti viažuce sa k niektorému z dôvodov neprípustnosti trestného stíhania vyjadreného v ustanovení § 9 Trestného poriadku, preto ani nie je k čomu sa vyjadrovať.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného U. U. X. podľa § 392 ods. 1) Trestného poriadku zamietol.

Na vyjadrenie prokurátora k dovolaniu obvinený reagoval podaním z 12. decembra 2024 (datovaným 10. decembra 2024), v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadrením prokurátora a svoje dovolanie považuje za dôvodné. Argumentoval predovšetkým tým, že súdy neodôvodnili, z akých dôvodov dospeli k presvedčeniu, že osobou unikajúcou policajnej hliadke bol práve on. Ďalej namietal porušenie práva na obhajobu, keďže obvinený a jeho obhajca musia byť riadne upovedomení o čase a mieste výsluchu konkrétneho svedka tak, aby bol dodržaný princíp kontradiktórnosti konania. V tejto súvislosti uviedol, že v predmetnej veci vyšetrovateľ tento postup nedodržel, pretože on ani jeho obhajca neboli upovedomení ani predvolaní na rekogníciu z fotoalbumu, ani na výsluchy policajných svedkov v prípravnom konaní. Z tohto dôvodu považuje uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné, pričom namietal, že súdy sa touto otázkou nezaoberali. Obvinený taktiež spochybňoval výpoveď svedka - policajta na hlavnom pojednávaní a tvrdil, že trestné konanie trpí dôkaznou núdzou. S poukazom na zásadu in dubio pro reo preto uviedol, že existujú dôvody na jeho oslobodenie spod obžaloby a opätovne sa tiež vyjadril k neúčelnosti uloženého súhrnného trestu vo výmere 10 mesiacov.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvody dovolania nie sú splnené.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktné obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť možností medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

Zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby podliehajúce všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojoľný), nepriehľadný, a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva strany trestného konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument

strany konania (Van Hurk v Holandsko, resp. Ruiz Torija v Španielsko). Podstatnou je v tejto súvislosti povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne napr. Van Hurk v Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je potom možné posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé. Mlčanie odvolacieho súdu ohľadom zákonnosti odmietnutia vykonania dôkazov navrhnutých obvineným odporuje myšlienke spravodlivého procesu (Krasulya v Rusko).

Dovolací súd nemôže skúmať hodnotenie dôkazov ako ani „kvalitatívnu správnosť“ úvah súdov nižších stupňov vo vzťahu k dostatočnosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd rovnako nemôže (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdmi nižšej inštancie.

Nemožno sa účinne domáhať naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v prípade, ak súdom ustálený obsah a rozsah vlastnej úvahy o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a hodnotenia z nich získaných výsledkov (to znamená hodnotenia dôkazov) na podklade § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Trestného poriadku nevyhovuje predstavám dovolateľa. Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vykonaný v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a tak by predstavoval spôsobilý podklad pre dovolací prieskum zo strany najvyššieho súdu (konajúceho v zmysle „iniciačného“ procesného úkonu obvineného ako osoby oprávnenej podať dovolanie v zmysle skôr citovaných ustanovení Trestného poriadku), takýto výklad by odporoval principiálnej viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku treba súčasne chápať aj ako základné interpretačné a napokon i kvalitatívne kritérium pre dovolanie podané niektorou zo strán pôvodného konania - tzv. základného konania predchádzajúcemu podaniu dovolania (§ 369 ods. 2 v spojení s ods. 5 Trestného poriadku). Vyjadruje totiž základné argumentačné pravidlá konania pred dovolacím súdom, ktorých spoločným menovateľom je zákonom a stabilnou judikatúrou ustálený účel takto intencne vymedzeného dovolacieho konania: spravidla výsostné posudzovanie právnych otázok naproti prieskumu skutkových zistení realizovaných skôr vo veci konajúcimi a rozhodujúcimi súdmi. Uvedené je vyjadrením limitácie dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zistenia skutkového stavu skôr vo veci konajúcimi súdmi, a tak pretavením princípu, že správnosť a úplnosť zisteného skutku je doménou základného konania, do ktorej môže dovolací súd zasahovať len výnimočne, a to len vtedy, ak dovolanie podá minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného.

S tým plne korešponduje záver, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Najvyšší súd sumarizuje:

V prípade dovolania podaného obvineným nemožno opätovne (nakoľko za týmto účelom je obvinenému poskytnutý dostatočne široký priestor v konaní o riadnom opravnom prostriedku - odvolaní) namietať proti skutkovým zisteniam súdov - ktoré sú založené práve na výsledkoch vykonaného dokazovania v rozsahu, ktorý súd považoval za dostatočný - prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej

inštancie. V dovolacom konaní nemožno účinne namietať zvolené, resp. použité dôkazné prostriedky a na ich podklade vykonané hodnotenie dôkazov v intenciách § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Trestného poriadku, ak takéto „finálne“ hodnotenie v konečnom dôsledku nevyhovuje predstavám obvineného. Tento kruh viazanosti správnosťou a úplnosťou zisteného skutku sa v tomto kroku uzatvára - práve s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Pokiaľ neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nemožno takéto skutkové preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený v dovolaní namietať spôsob, akým súdy nižších stupňov hodnotili vykonané dôkazy. Uviedol, že v priebehu konania neboli predložené žiadne relevantné dôkazy podporujúce výpoveď jediného svedka - policajta. Zdôraznil, že skutok mu nebolo možné jednoznačne preukázať, pričom pochybnosti zostali neodstránené a súdy sa s jeho argumentáciou nijako nevysporiadali. Zároveň poukázal na to, že listinné dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní sa týkali nesúvisiacich okolností a nepotvrďovali jeho identitu ako vodiča.

Najvyšší súd k tomu uvádza, že nesúhlas obvineného so závermi, ktoré vyplynuli zo svedeckých výpovedí a ostatných dôkazov, nemení nič na skutočnosti, že primeraným spôsobom koncipované odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu nepochybne spĺňajú požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti, jasne a zrozumiteľne dávajú odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom trestného konania a zároveň z nich vyplýva vzťah medzi obsahom vo veci vykonaných dôkazov a deklarovými skutkovými zisteniami na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd dostatočne vysvetlil (strana päť - posledný odsek a strana šesť - prvé dva odseky), prečo obhajobu obvineného vyhodnotil ako účelovú a poukázal na dôkazy, ktorými bola jeho obhajoba vyvrátená, ako aj absenciu akéhokoľvek dôkazu, ktorý by obranu obvineného potvrdzoval. Krajský súd v kontexte všetkých dôkazov konštatoval, že skutkový stav je nepochybne ustálený, čím potvrdil správnosť vyhodnotenia dôkaznej situácie prvostupňového súdu a uvedené aj náležite vyhodnotil (strany štyri až šesť). Najvyšší súd preto nemá právomoc zasahovať do hodnotenia dôkazov vykonaného súdmi nižších stupňov, pričom tvrdenie obvineného, že hodnotenie dôkazov nezodpovedá jeho očakávaniam, nemožno považovať za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ako ani žiaden iný z katalógu dovolacích dôvodov dostupných pre obvineného v rámci § 371 ods. 1 a nasledujúcich Trestného poriadku).

Obvinený taktiež v rámci práva na obhajobu namietať, že nebol on ani jeho zvolený obhajca JUDr. Zobok vyrozumený o rekognícii alebo výsluchu policajtov v procesnom postavení svedkov, v dôsledku čoho sú tieto dôkazy nezákonné. Najvyšší súd k tomu uvádza, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Už tu však je nevyhnutné konštatovať, že obhajca bol prítomný pri výsluchoch svedkov - policajtov v prípravnom konaní, a to tých, ktoré sa uskutočnili 9. júla 2019, pričom aktívne využil svoje právo klásť svedkom otázky.

Ďalej je potrebné uviesť, že jedna a tá istá námietka môže byť subsumovateľná len pod jeden dovolací dôvod. Vzájomný vzťah rozoberaných dovolacích dôvodov (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku) je taký, že v prípade, ak je obsahom dovolacej výhrady poukaz na skutočnosť, že určitý dôkaz je nezákonný pre porušenie práva na obhajobu, ide o námietku podraditeľnú (iba) pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a nie pod v tomto ohľade všeobecnejší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z toho dôvodu sa k predmetnej námietke najvyšší súd vyjadrí nižšie.

Preto najvyšší súd vyhodnotil argumentáciu obvineného vzťahujúcu sa k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Rozhodovacia prax najvyššieho súdu vyústila do prijatia judikátu, podľa ktorého dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I.).

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a jeho zrkadlové znenie - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súdom nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale neskoro (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

V súhrne preto platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, to znamená, že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom, to znamená, že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne,

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

V rámci dovolacieho konania môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný alebo rozhodujúci usvedčujúci dôkaz boli vykonané zákonným spôsobom. Ak následne najvyšší súd dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Ďalej platí, že nesúlad so zákonom musí byť v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku konštatovaný v tomu zodpovedajúcej intenzite vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené vo výlučnej alebo v rozhodujúcej miere. V prípade namietaných dôkazných prostriedkov musí ísť v rámci takto zúženého priestoru o chybu, ktorá by vo výlučnej alebo rozhodujúcej miere ovplyvnila samotnú podstatu a význam dôkazných prostriedkov. Takto je zároveň zachovaný princíp, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok možno úspešne podať len v prípade výskytu závažných chýb aplikácie hmotného alebo procesného práva.

Obvinený v dovolaní namietal nesplnenie podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 126 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku, ktorý uplatnil príslušný orgán Policajného zboru pri vykonávaní rekognície pred opätovným obvinením jeho osoby, a tak získanie dôkazu rekogníciou v rozpore so zákonom. Konkrétne namietal, že nebol on ani jeho zvolený obhajca JUDr. Zobok vyrozumený o žiadnom úkone, či rekognícii, poukazoval na, podľa jeho názoru, inkvizitný postup OČTK voči jeho osobe v rámci rekognície in natura, ako aj na skutočnosť, že svedok, ktorý mal k dispozícii jeho doklad s fotografiou, nemal inú možnosť, ako jeho osobu označiť ako vodiča a mal motiváciu klamať z dôvodu možného disciplinárneho potrestania. Obvinený v dovolaní taktiež tvrdil, že iba rekognícia vykonaná po obvinení môže byť použitá ako zákonný dôkaz pred súdom. Tieto tvrdenia však nie sú správne z nasledujúcich dôvodov.

Podľa § 126 ods. 1 Trestného poriadku ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal. Až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať, a to medzi viacerými osobami podobného zovňajšku alebo vecami toho istého druhu.

Podľa § 126 ods. 2 Trestného poriadku rekogníciu možno vykonať aj podľa fotografií, prípadne s použitím technických prostriedkov.

Podľa § 126 ods. 3 Trestného poriadku k rekognícii treba vždy pribrať nezúčastnenú osobu.

Podľa § 138 Trestného poriadku ustanovenia § 123 až 126 o výsluchu obvineného sa primerane použijú aj na výsluch svedka, na konfrontáciu medzi svedkami, ktorí už boli vypočutí, a na rekogníciu.

Ustanovenie § 126 Trestného poriadku upravuje rekogníciu. Rekognícia je procesný úkon, dôkazný prostriedok a zároveň aj kriminalistická metóda znovuzpoznávania osôb a vecí. Slúži na to, aby obvinený alebo svedok po tom, čo výsluchom opísali a poznali totožnosť nejakej osoby alebo veci ich ukázaním medzi niekoľkými osobami alebo vecami toho istého druhu, znovu poznali a ich totožnosť znova potvrdili. V praxi najčastejšie slúži na identifikáciu osoby podozrivej alebo obvinenej z trestného činu, a to z pohľadu svedkov.

Aj keď rekognícia pozostáva nielen z výsluchu vypočúvaného k opisu nejakej osoby alebo veci, ale aj z ich priameho poznávania (k tomu R 28/1986), či už „naživo“ alebo v zmysle § 126 ods. 2 Trestného poriadku prostredníctvom obrazových, obrazovo-zvukových či zvukových záznamov.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že prokurátor uznesením z 20. júla 2018 zrušil predchádzajúce uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z dôvodu jeho nedostatočnej skutkovej konkretizácie, keďže absentoval opis a vyjadrenie všetkých zákonných znakov skutkovej

podstaty trestného činu. Zároveň konštatoval potrebu vykonať rekogníciu, aby bolo možné jednoznačne overiť, či predmetné motorové vozidlo viedla osoba U. U. X. a následne, v závislosti od výsledku úkonu, postupovať podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku (č. l. 5 - 8 vyšetrovacieho spisu).

Zo zápisnice o rekognícii osoby U. U. X. opoznávaním z 19. októbra 2018 (č. l. 80 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že U. U. X. bol k úkonu predvolaný v procesnom postavení svedka a bol riadne poučený o svojich právach a povinnostiach. Obvinený sa s poučením oboznámil, avšak vzniesol námietku voči vykonaniu úkonu, poukazujúc na spôsob svojho predvolania, tvrdením, že tu nebol predvolaný ako svedok, ale ústne predvolaný do telefónu, ako aj skutočnosť, že jeho osoba bola policajtom známa, a preto sa samotnému úkonu nepodrobil.

Ďalej zo spisu vyplýva, že 20. októbra 2018 (č. l. 86 - 89) sa vykonala rekognícia z fotoalbumu proti podozrivému U. U. X., pri ktorej svedok opoznal osobu, ktorú kontroloval dňa 21. júna 2018 ako člen hliadky.

Na podklade takto získaných dôkazov bolo 21. decembra 2018 opätovne vznesené obvinenie U. U. X., pričom toto uznesenie už obsahovalo riadny opis skutku a jeho právne posúdenie, ako aj odôvodnenie založené na výsledkoch vykonaných dôkazných úkonov, vrátane rekognície z fotoalbumu.

Zo spisového materiálu a uvedeného chronologického sledu procesných úkonov vyplýva, že v čase vykonania rekognície U. U. X. nemal postavenie obvineného. Z tohto dôvodu mu v uvedenom štádiu trestného konania neprislúchali procesné práva obvineného, vrátane práva na prítomnosť obhajcu pri úkone a orgány činné v trestnom konaní preto nemali povinnosť jeho (potencionálneho) obhajcu o vykonaní rekognície vyzrozumieť.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa uloženia poriadkovej pokuty najvyšší súd konštatuje, že nešlo o žiaden inkvizičný postup orgánov činných v trestnom konaní, ale o postup výslovne predpokladaný zákonom. Ak konanie napĺňa predpoklady ustanovenia § 70 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz, alebo nevyhovie výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1.650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16.590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené. Či uloženie pokuty bolo zákonné a v danom prípade odôvodnené správaním sa obvineného, nemôžu posudzovať súdy v konaní po podaní obžaloby.

K dovolacej námietke obvineného, že rekognícia môže byť vykonaná až po vznesení obvinenia, najvyšší súd uvádza, že takýto právny záver nezodpovedá systematike ani účelu ustanovenia § 126 Trestného poriadku. Neopakovateľnosť rekognície vrátane toho, že ju nebude možno vykonať pred súdom, môže vyplývať i zo zvláštnej povahy tohto úkonu ako poznávacieho procesu, ak ju bude nutné vykonať už predtým v prípravnom konaní. I v takom prípade však odôvodňuje jej vykonanie pred začatím trestného stíhania skutočnosť, že ho nemožno začať preto, že osoba, ktorá má byť obvinená, nie je ešte známa, alebo jej doposiaľ nebolo možné vzniesť obvinenie, alebo začatie trestného stíhania bolo dočasne odložené (k tomu RČ 31/1997).

Najvyšší súd preto uzatvára, že postup orgánov činných v trestnom konaní pri vykonaní predmetnej rekognície bol nielen logickým a nevyhnutným krokom vzhľadom na stav dokazovania, ale zároveň aj postupom plne súladným s platnou právnou úpravou a judikatúrou, a preto námietky obvineného nemožno považovať za dôvodné.

Vo vzťahu k nezákonnosti spôsobu vykonania rekognície najvyšší súd uvádza, že rekognícia formou fotografií sa často používa najmä v prípadoch identifikácie podozrivých osôb, keď ani vyšetrovateľ ešte nemá jasnú predstavu, kto by mohol byť potenciálnym páchatelom a preto používa napríklad fotografie osôb z policajnej databázy. Samotná skutočnosť, že svedok - policajt mal pred týmto úkonom k dispozícii doklad obvineného, prípadne že mu bol obvinený známy z jeho služobnej činnosti, neznamená,

že vykonanie rekognície je procesne nezákonné. Rekognícia totiž nemá výlučne funkciu identifikačnú voči neznámej osobe, ale slúži aj na procesné potvrdenie totožnosti už známej osoby a na objektivizáciu poznatkov svedka, ktoré majú byť následne použité v dokazovaní pred súdom. Preto námietka obvineného, že úkon bol nezákonný z dôvodu predchádzajúcej znalosti jeho osoby zo strany policajta, nemá právny význam a nemôže spochybniť zákonnosť či dôkaznú použiteľnosť výsledku vykonanej rekognície. A nakoniec, táto rekognícia nebola zásadným dôkazom v konaní pred súdom, keď súdy svoje skutkové závery opreli najmä o výpovede svedkov.

Ďalej obvinený namieta, že na hlavnom pojednávaní došlo k závažnej chybe sudcu Okresného súdu Bratislava I, týkajúcej sa predvolania a vypočúvania svedkov - dvoch policajtov pred súdom. A síce, že po výpovedi prvého svedka - policajta, urobil samosudca hodinovú prestávku na obed a nechal druhého svedka - policajta (kolegu) hodinu spolu s prvým svedkom - policajtom, ktorý už vypovedal. V súvislosti s tým tvrdil, že je s určitosťou viac ako jasné, že prvý svedok - policajt informoval druhého svedka - policajta, čo a aké otázky boli prejednávané v súdnej sieni.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 18. februára 2020 vyplýva, že po výpovedi svedka R. S. bolo pojednávanie skutočne prerušené z dôvodu obedňajšej prestávky (obžalovaného) a následne pokračovalo vylúčením svedka U. Y. Zo zápisnice zároveň nevyplýva, že by počas prestávky došlo k akémukoľvek porušeniu procesných pravidiel alebo že by bol priebeh dokazovania akokoľvek ovplyvnený. Navyše, ani obvinený, ani jeho obhajca v čase vykonania úkonu nevzniesli žiadne námietky voči tomuto postupu súdu (č. l. 176 - 181), pričom rôzne iné výhrady uplatnili. Uvedené nebolo napádané ani v písomnom vyhotovení odvolania. Za týchto okolností je preto zrejmé, že tvrdenia obvineného zostávajú len v rovine ničím nepodložených hypotetických úvah, ktoré nemajú oporu v obsahu spisu, a preto ich nemožno považovať za spôsobilé založiť záver o procesnom pochybení súdu.

Pokiaľ obvinený namieta, že jednotlivé skutočnosti a jeho zavinenie neboli preukázané a dovoláva sa tak zásady in dubio pro reo, ide o nesúhlas s hodnotením dôkazov, ktoré súdy vykonali v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku. V danom prípade svoje rozhodnutia opreli o ucelený a vzájomne sa podporujúci komplex dôkazov, ktorého súčasťou boli výpovede svedkov a listinné dôkazy. Žiadna z výhrad obvineného nepreukazuje, že by bol ktorýkoľvek dôkaz vykonaný v rozpore so zákonom a že by súdy rozhodovali na ich základe nezákonne. Najvyšší súd sa preto s právnym posúdením dôkaznej situácie, ako ho uskutočnili súdy nižších stupňov, plne stotožňuje a odkazuje na ich podrobné a vecne správne závery. K námietke, že v konaní nebol vypočutý majiteľ vozidla C.. L. X., najvyšší súd poznamenáva, že v konaní nebol podaný návrh na jeho vypočutie.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel najvyšší súd k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, a preto nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Z uvedeného vyplýva, že v trestnej veci obvineného nemožno dospieť k záveru o tom, že by bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a preto aj v tejto časti dovolaciu argumentáciu obvineného najvyšší súd odmietol ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Obvinený v dovolaní nediferencoval a nezaradil argumentačné úvahy pod jednotlivé dovolacie dôvody. Z obsahu dovolania však možno vyvodiť, že naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku odvodzuje z tvrdenej neexistencie odôvodneného záveru, že skutok spáchala konkrétna osoba, teda obvinený, a z toho vyplývajúceho presvedčenia, že vznesenie obvinenia voči jeho osobe nebolo v súlade s Trestným poriadkom. Najvyšší súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia obvineného sa v celom dovolaní sústreďuje na hodnotenie dôkazov, ktoré predstavuje jeho

subjektívne hodnotiace úvahy. K týmto skutočnostiam sa najvyšší súd už podrobne vyjadril v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia a na tomto mieste uvádza:

Neprípustnosť trestného stíhania upravuje § 9 Trestného poriadku:

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené:

- a) ak je trestné stíhanie premlčané,
- b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- d) proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
- e) ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienene zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- f) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť, alebo
- g) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

(2) V trestnom stíhaní sudcu pre trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona nemožno pokračovať a musí byť zastavené, ak Súdna rada Slovenskej republiky vysloví nesúhlas s trestným stíhaním sudcu pre tento trestný čin.

(3) Ak sa týka dôvod uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie.

(4) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a), sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvetdy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v trestnej veci obvineného nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku.

Záverom obvinený v dovolaní namietal, že súdy nižších stupňov neupustili od uloženia súhrnného trestu. Túto námietku odôvodnil tým, že ďalší trest podľa jeho názoru nespĺňa účel trestu, keďže už v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov. Najvyšší súd posúdil uvedenú argumentáciu z hľadiska jej obsahu a podriadil ju pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu dopĺňa nasledovné:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Tento dovolací dôvod môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený:

- trest vo výmere mimo zákonnej trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa týka len tých trestov, ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného

zákona).

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu obvinenému pod minimálne povolenú výmeru trestu ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu pri odstupňovateľných druhoch trestov (odňatia slobody, domáceho väzenia, povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia).

Uložením takého druhu trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumie, uloženie takých trestov, ktoré popri sebe nemôžu byť uložené - § 34 ods. 7 Trestného zákona, ale aj napríklad uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin - § 62 ods. 2 Trestného zákona, uloženie trestu vyhostenia občanovi Slovenskej republiky - § 65 ods. 1 Trestného zákona alebo „podmienky na podmienku“ - § 49 ods. 2 Trestného zákona, či dokonca takého druhu trestu, ktorý v trestnom zákone vôbec nie je uvedený - trest pokánia a podobne.

Ak obvinený namieta, že sudy nepostupovali podľa § 44 Trestného zákona a neupustili od uloženia súhrnného trestu, najvyšší súd zdôrazňuje, že uvedené ustanovenie priznáva súdu diskrečné oprávnenie - teda možnosť, nie povinnosť upustiť od uloženia ďalšieho alebo súhrnného trestu, ak trest uložený skorším rozsudkom považuje za dostatočný na splnenie účelu trestu. Skutočnosť, že súd túto možnosť nevyužil, preto sama osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (ako ani žiaden z dovolacích dôvodov v zmysle prvého odseku § 371 Trestného poriadku).

Povedané inými slovami: dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona je naplnený len podľa jeho explicitného (výslovného) znenia a netýka sa primeranosti výmery uloženého druhu trestu, ak ide o trest, ktorého uloženie zákon v konkrétnej procesnej situácii pripúšťa a tento bol uložený v rámci zákonom ustanovenej výmery. Skôr vyjadrené platí aj „naopak“ (vice versa) - dôvodom dovolania podľa naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku je len uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo uloženie takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (R 86/2015).

Zo strany dovolacieho súdu možno uzavrieť, že obvinenému bol rozsudkom okresného súdu, následne uznesením krajského súdu uložený súhrnný trest odňatia slobody v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby v zmysle § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona [10 mesiacov]. Zo skôr prezentovaných skutočností nachádzajúcich sa vyššie v konštatačnej časti aktuálneho uznesenia dovolacieho súdu vyplýva, že dovolacie námietky obvineného sú v celom rozsahu nedôvodné a vecne nesúvisiace. Je totiž vylúčené, že by obvinenému bol uložený trest mimo zákonom uloženej trestnej sadzby, resp. taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa [ako predpokladá dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku].

Dovolanie bolo formálne vymedzené aj podľa dôvodu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ale tu najvyšší súd nezistil relevantnú argumentáciu, keďže dovolateľ rozoberal otázky uloženého trestu.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.